

Stichting - in oprichting - Alle Handen Samen
Milly Bouter | Voorzitter | Woordvoerder
Elles van Velzen | Woordvoerder

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
De heer prof. dr. E.J. Kuipers
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Weesp, 5 juli 2022

Geachte heer Kuipers,

Wij zijn (kwetsbare) burgers en experts op het gebied van onder meer medisch/verpleegkundige zorg, public health, gedrag, communicatie, data-analyse en recht. Wij schrijven u met groeiende ongerustheid over de negatieve gevolgen van uw beleid voor burgers en de maatschappij.

Het coronavirus SARS-CoV-2 veroorzaakt COVID-19, een ziekte die in de Wet Publieke Gezondheid aangemerkt is als een groep A infectieziekte. U, als minister van VWS, bent verantwoordelijk voor maatregelen ter preventie van deze ziekte. Hieronder valt het nemen van bestrijdingsmaatregelen, alsmede het bevorderen van de kwaliteit van de publieke gezondheidszorg, de verbetering van de landelijke ondersteuningsstructuur en het leiding geven aan de bestrijding van deze ziekte.¹ Het College voor de Rechten van de Mens benadrukte onlangs dat internationale mensenrechtennormen de overheid boven alles dwingen om op te treden tegen bedreigingen van gezondheid en om epidemieën te voorkomen.² Zo is de overheid verantwoordelijk voor het verzekeren van een hoog niveau van bescherming van de menselijke gezondheid³, voor de bescherming van de gezondheid van kinderen⁴, en moet de overheid zorg dragen voor volledige

¹[Wet Publieke Gezondheid](#), Art. 6.a.1; 3.1; 7.1.

²College voor de Rechten van de Mens, 'Position paper: Langere termijn coronabeleid', mei 2022, p.2. <https://tinyurl.com/muje2y8b>; Het College noemt verscheidene mensenrechtennormen: Art. 22, Nederlandse Grondwet; Art. 11, [Europees Sociaal Handvest](#); Art. 12 Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten.

³[EU-Handvest van de grondrechten](#), Art. 35.

⁴[Verdrag inzake de rechten van het kind](#), Artikel 24.1.

participatie in de samenleving van mensen met een handicap.⁵ Alle burgers hebben recht op bescherming van hun privé- en gezinsleven.⁶ Het College onderstreept dat het hier niet slechts om beleidsdoelen gaat, maar om dwingende verdragsverplichtingen.

Wij constateren dat u geen van deze verantwoordelijkheden afdoende neemt en deze rechten onvoldoende respecteert. Het door u gevoerde beleid leidt ertoe dat het coronavirus vrijwel ongehinderd rond kan gaan. Steeds opnieuw raken grote aantallen burgers (meermaals) besmet, velen (gelukkig) met geringe klachten, maar voor een aanzienlijk aantal ook met potentieel ernstige acute of langdurige medische en maatschappelijke schade als gevolg. De ziekenhuisbelasting met COVID-19-patiënten begint weer toe te nemen en het inhalen van de uitgestelde zorg (meer dan 300.000 operatiepatiënten⁷, met veel verborgen leed) is nog steeds nauwelijks mogelijk. Daar komt bij dat de overheidsvoorlichting over deze potentiële gevolgen en de door de burger zelf te nemen preventieve maatregelen nog altijd tekort schiet.

Het is inmiddels overduidelijk dat een aanzienlijk percentage van burgers die besmet worden langdurige en vaak invaliderende klachten houdt.⁸ Met het huidige hoge besmettingsniveau (door de GGD'en gemeten 5000 nieuwe besmettingen per dag, maar schattingen van experts wijzen op het tienvoudige) groeit het aantal patiënten met *long covid* aanzienlijk. Met elke herinfectie blijft bovendien de kans op het krijgen van *long covid* bestaan.⁹ Recent onderzoek laat zien dat herinfectie niet-triviale risico's van sterfte door alle oorzaken, ziekenhuisopname en nadelige gezondheidsresultaten in de acute en post-acute fase van de herinfectie met zich meebrengt.¹⁰ Deze cumulatieve ziektelast zal lang moeten worden gedragen door verschillende sectoren in de samenleving. Daarnaast leidt het grote aantal infecties en het daarmee gepaard gaande ongekend hoge ziekteverzuim ook tot ontwrichting van vele sectoren. Deze schade is minder zichtbaar dan overbelasting van ziekenhuis en met name IC, waar u op lijkt te sturen, maar de schade is – ook op langere termijn – zeer groot en wordt dagelijks groter.

Veel burgers willen niet besmet raken, maar door uw beleid hebben ze geen keus. Het gaat hier om mensen die tegen hun wil covid en *long covid* oplopen door bezoek aan essentiële winkels; mensen die door hun beroep in het onderwijs of de zorg gedwongen worden in aanraking te komen met het virus; leerplichtige kinderen en hun gezinsleden die op school worden blootgesteld; mensen met een kwetsbare gezondheid of een handicap die tijdens noodzakelijke bezoeken aan de huisarts of het ziekenhuis geïnfecteerd raken. Deze mensen hebben recht op een hoge mate van bescherming maar worden door u en de overheid in de steek gelaten. Wij hebben een aantal van hun verhalen als bijlage toegevoegd.

Wij doen een dringend beroep op u om burgers zo goed mogelijk te beschermen en alle nodige maatregelen te nemen om het aantal besmettingen aanzienlijk terug te dringen. Dit geldt in het bijzonder voor bescherming van de grote groepen medisch kwetsbare burgers waarvoor u wettelijk en volgens internationale verdragen een zware verantwoordelijkheid draagt. Graag willen wij u erop wijzen dat met de huidige mRNA vaccins – mede door de snelle mutaties van het virus – geen

⁵[Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap](#), Artikel 3c,

⁶[Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens](#), Art. 2; 8.

⁷RIVM, 'Corona kost 320.000 gezonde levensjaren door uitgestelde operaties', 5 juli 2022.

<https://www.rivm.nl/nieuws/corona-kost-gezonde-levensjaren-uitgestelde-operaties>

⁸Tran, VT., Porcher, R., Pane, I. et al. Course of post COVID-19 disease symptoms over time in the ComPaRe long COVID prospective e-cohort. *Nat Commun* 13, 1812 (2022). <https://doi.org/10.1038/s41467-022-29513-z>

⁹Interview met David Nabarro (WHO) met Sky News op 27 juni 2022. <https://news.sky.com/story/covid-an-inconvenience-rather-than-life-threatening-for-many-now-says-who-12641149>

¹⁰Ziyad Al-Aly, Benjamin Bowe, Yan Xie (2022). 'Outcomes of SARS-CoV-2 Reinfection', (preprint)

<https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-1749502/v1>

‘beschermende immuniteitsmuur’ wordt opgebouwd.^{11,12} Ook blijken de verschillende Omikronvarianten niet (zoals wel gehoopt) te fungeren als natuurlijke booster om populatie-immuniteit op te bouwen.¹³ Klassieke kudde-immuniteit blijkt onhaalbaar. Het verminderen van de totale last van sterfte en ziekte als gevolg van SARS-CoV-2 vereist strategieën voor de preventie van (her)infectie.

Samenvattend: een strategie zónder preventieve maatregelen om verspreiding te minimaliseren levert niet alleen onaanvaardbare gezondheidsrisico’s op voor mensen met een medische kwetsbaarheid, maar voor de algehele bevolking (cumulatief risico op ernstiger ziekteverloop en *long covid*). Wanneer u niet bereid bent om uw verantwoordelijkheid – voor de volksgezondheid in het algemeen en de bevordering van de gezondheid van medisch kwetsbaren in het bijzonder – alsnog met kracht en overtuiging op te pakken, zijn wij genoodzaakt vervolgstappen te overwegen die de wet- en regelgeving ons aanreiken. Wij zullen ons dan wenden tot het College voor de Rechten van de Mens en het Bureau van de Europese Unie voor de Grondrechten (FRA), en deze instanties verzoeken een onderzoek in te stellen naar uw handelen en dat van de Nederlandse regering.

De lessen uit de eerste golven van de pandemie, WHO-adviezen en buitenlandse ervaringen geven voldoende handvatten voor effectief beschermend beleid, zelfs zonder ernstige economische gevolgen of maatschappelijke ontwrichting.

Een strategie die volledig uitgaat van de eigen verantwoordelijkheid van individuele burgers leidt onherroepelijk tot een belangenstrijd en het uitruilen van rechten en vrijheden. De wetgeving die wij eerder in deze brief noemen is er juist voor bedoeld om een ieder te beschermen tegen dergelijke belangenstrijd tussen burgers onderling en tegen willekeur in beleid. Er is meer nodig dan een ‘dringend advies’. U en uw collega’s zouden urgentie moeten uitstralen, een positieve voorbeeldfunctie moeten vervullen en tevens preventieve maatregelen moeten verplichten. Door het overheidsbeleid van de afgelopen twee jaren is het draagvlak onder de bevolking voor noodzakelijke maatregelen zeer laag geworden. Het is uw rol en verantwoordelijkheid om dit draagvlak terug te winnen, alsmede de stigmatisering, discriminatie en ontmenselijking van mensen met een medische kwetsbaarheid tegen te gaan. Met nieuw leiderschap vanuit urgentie, een heldere strategie en duidelijke voorlichting moet het mogelijk zijn om de burger hernieuwd te motiveren. Wij willen daar aan bijdragen en zijn ook graag bereid in een gesprek met u nadere toelichting te geven.

Graag vernemen wij binnen twee weken uw reactie op ons dringend beroep.

Hoogachtend,

(ondertekenaars in alfabetische volgorde)

dr. Carijn Beumer, *universitair docent Global Health*

dr. Arnold Bosman, *public health epidemioloog*

11What immune imprinting means for the future of COVID-19 vaccines

<https://www.medicalnewstoday.com/articles/what-immune-imprinting-means-for-the-future-of-covid-19-vaccines#Vaccines-of-the-future>

12Where’s the herd immunity? Our research shows why Covid is still wreaking havoc.

<https://www.theguardian.com/commentisfree/2022/jul/01/herd-immunity-covid-virus-vaccine>

13Covid vaccines: how can immune imprinting help experts to rethink jabs?

<https://www.ft.com/content/4f71ac72-0aff-4aec-9fc6-16c061eed9bf>

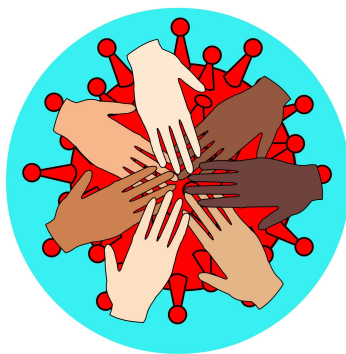
mr. Mercedes Bouter, *rechtsgeleerde*
drs. Milly Bouter, *voorzitter stichting (i.o.) Alle Handen Samen*
drs. Bart Bruijn, *apotheehoudend huisarts*
Hannelore Bruijn, *meewerkend praktijkmanager apotheehoudende huisartspraktijk*
drs. Abdulhaq Compier, *arts / psychiater*
Jacqueline Davis, *oprichter van #Geendorhout*
Andrea van Duijvenbode, *IC/CCU/A verpleegkundige*
dr. Raoul J. de Groot, *viroloog*
drs. Anja van Harskamp, *GZ psycholoog / psychotherapeut*
Ramona Hoogeveen, *security intelligence professional / vertegenwoordiger van Scholenmeldpunt*
dr. John J. L. Jacobs, *immunoloog / medische data-wetenschapper*
Eva Kiliç-Parro de la Paz, *oprichter van #VoorOnsGeenGriepje*
Jelena Milosevic, *kinder- en IC-verpleegkundige / sociotherapeut*
dr. Bert Mulder, *microbioloog*
drs. Myrna Over, *sociaal psycholoog /oprichter van Scholen Veilig*
Wim Schellekens, *strategisch adviseur, voormalig huisarts en hoofdinspecteur IGZ*
Diederik Smit, *satirisch verslaggever / schrijver*
dr. Maarten Steenhagen, *filosoof / schrijver*
dr. Joanneke van der Nagel, *psychiater / epidemioloog*
Elles van Velzen, *regisseur, actrice en trainer binnen de zorg / initiatiefnemer Alle Handen Samen*

Contactpersonen:

drs. Milly Bouter
Elles van Velzen

Bijlagen: addendum 07-07-2022

AlleHandenSamen
- Samen voor elkaar -

Stichting - in oprichting - Alle Handen Samen

Milly Bouter | Voorzitter | Woordvoerder

Elles van Velzen | Woordvoerder

Addendum

Weesp, 7 juli 2022

Geachte heer Kuipers,

Na verzending van onze brief op dinsdag 5 juli j.l. hebben onderstaande personen nog kenbaar gemaakt de brief mede te willen ondertekenen. Derhalve vullen we de brief middels dit addendum als volgt aan:

Ondergetekenden sluiten zich aan bij de brief welke Alle Handen Samen op 5 juli j.l. aan u heeft verzonden, en doen een dringend beroep op u om uw verantwoordelijkheid – voor de volksgezondheid in het algemeen en de bevordering van de gezondheid van medisch kwetsbaren in het bijzonder – alsnog met kracht en overtuiging op te pakken.

Hoogachtend,

(ondertekenaars in alfabetische volgorde)

hon.assist. prof. Amrish Baidjoe, *veldepidemioloog*

ir. Rien de Böck, *wiskundige*

Alida Drenth, *MSc Integrated Care Design i.o. / Visio Onderzoek & Zorgverbetering*

-on hold door long covid sinds mrt.20

drs. Roel Griffioen, *wiskundige, ICT-consultant en musicus*

dr. Deepti Gurdasani, *klinisch epidemioloog*

prof. dr. Vivienne Matthies-Boon, *bijzonder hoogleraar in politieke filosofie*

drs. Luc Pluijmen, *gezondheidswetenschapper en adviseur*

Femke C. C. van Rhijn, *AIOS reumatologie*

Vicky van der Togt, *communicatiestrateg / lid van Containment Nu*

J. ter Reehorst, *verpleegkundige*

ing. Martijn de Riet, *bouwtechnisch ingenieur*

AlleHandenSamen
- Samen voor elkaar -
